

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 19. 1. 2019

Število objav: 2

Tisk: 2

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Zbor za oživitev ... ZORG: 0

Gradbeni zakon: 2

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Inženir geodezije: 0

Odgovorni geodet: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

200 let ... Slovenskem: 0

Tisk	Naslov	Sramota za državo in Ljubljano		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo - Sobotna priloga; 70.000, Slovenija	Stran: 30	Površina: 374 cm ²
	Rubrika, Datum	Sobotna priloga; 19. 1. 2019		
Stran v zbirki: 4	Avtor	Alenka Bizjak, Tom Turk		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...odlok o razglasitvi del arhitekta Plečnika za kulturne spomenike državnega pomena. Glede na povedano, državne in ljubljanske sramote ne bo rešila nova gradbena zakonodaja , tudi ne eno samo integrirano gradbeno dovoljenje, ampak le odločitev za prenovno stanje z namembnostjo, ki bo omogočila rekreacijo Ljubljančanom...			

Tisk	Naslov	Na občnem zboru o gradnji objektov in selekciji		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 39.000, Slovenija	Stran: 14	Površina: 28 cm ²
	Rubrika, Datum	Kmetijstvo; 18. 1. 2019		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...lanskem delu in sprejeli letošnji program dela. Občni zbor bodo popestrili s predavanji Francija Pavli na o gradnji kmetijskih objektov v skladu z novo gradbeno zakonodajo in Igorja Stanonika o selekciji in kontroli....			

Sramota za državo in Ljubljano

Delo, 5. januarja

Komentar novinark Manje Pušnik z zgornjim naslovom je uperjen predvsem proti stanovalcem Fondovih blokov. O tem spornem projektu Joca Pečečnika za območje Plečnikovega stadiona je bilo prelitega že veliko črnila, tudi v časopisu Delo.

Očitati ljudem, da branijo svoje vrtičke med bloki in stadionom, da bi jih motil hrup gradbenih strojev in težkih tovornjakov, pozneje pa še hrup obiskovalcev športnih in glasbenih prireditev, je nesmiselno. Saj se vendar stanovalci, združeni v civilni iniciativi, že leta dejansko zavzemajo za obnovo, skupaj s stroko tega stadiona. Znano je, da je država Češka želela skupaj z našo državo kandidirati s Plečnikovimi mojstrovini za vpis na znameniti Unescov seznam svetovne kulturne dediščine. Ob ogledu stadiona se je njihovo kulturno ministrstvo razočarano vrnilo domov zaradi razpadajočega objekta.

Slovenski arhitekti so odklonili sodelovanje pri projektu gospoda Pečečnika, zato ga je izdelal biro GMP iz Berlina. Naši arhitekturni strokovnjaki ocenjujejo, da so ti načrti za stadion uničujoči. V njih ni sledu o obnovi, s katero so lastniki vsa leta zavajali javnost. Projekt biroja GMP iz Berlina predvideva 77 metrov visoko stolpnico, tri nižje poslovne hiše, pod zemljo pa še pet etaž z izkopom milijona kubičnih metrov zemlje. Gradnja bi trajala vsaj pet let, tudi za 1800 parkirnih mest. Projekt BŠP za območje stadiona je kulturni škandal, in če bo izveden, pade z njim tudi pravna država ter njene etične in moralne vrednote. Takrat bo to res sramota za mesto in državo.

Nekatera dejstva bodo neizpodbitno ostala zapisana za zgodovino. Bežigrjski stadion je zaščiten vrhunski spomenik državnega pomena. Je pglavitni sestavni del arhitekta Jožeta Plečnika kot njegovega celovitega koncepta urejanja Ljubljane, kar je bilo posebej poudarjeno na posvetu SAZU 25. oktobra 2017 v okviru Plečnikovega leta 2017. Kritično so izzevale besede o današnjem času, »da prepogosto nastajajo estetsko nezahtevne stavbe in da je tudi spomeniško varstvo, ki naj bi varovalo arhitekturne in urbanistične vrednote, vse bolj podrejeno diktatu kapitala«.

V razredu za umetnost pri SAZU so januarja 2016 soglasno sklenili, »da je stadion kot umetniško pomembno in historično pričevalno delo našega najvidnejšega arhitekta treba prenoviti v prvotni podobi. Načrti BŠP bi stadion uničili in bistveno okrnili tudi njegovo naravno okolje.« V Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta pri ZRC SAZU vsa leta vztrajno zavračajo vse pritiske. Že novembra 2012 so na novinarski konferenci predstavili nujne ukrepe za dejansko obnovo in obvezno namembnost športnega objekta, ki je vrhunska kulturna dediščina in kot takšna ne more služiti zasebnim interesom.

Tri strokovna društva arhitektov – Zveza društev arhitektov Slovenije, Društvo arhitektov Ljubljane in Zbornica za arhitekturo in prostor – so lani konec decembra objavila odprto pismo predsedniku vlade Miru Cerarju, v katerem izražajo veliko zaskrbljenost nad načinom sedanje obravnave našega prostora in naše kulturne dediščine. Pri tem omenjajo Plečnikov stadion kot primer, »kako vplivni ljudje kritizirajo redne poti odločanja o prostoru, ki je javno dobro in naša kulturna dediščina«. V pismu opozarjajo tudi na veljavni državni odlok Strategija prostorskega razvoja Slovenije, dokument, ki ga nobena državna institucija sedaj ne izvaja.

Tudi državno pravobranilstvo se je maja 2017 pritožilo na izdano okoljevarstveno soglasje, ker ni

zaščiten javni interes in ker soglasje ne upošteva pogojev in omejitev, ki jih določa odlok o razglasitvi del arhitekta Plečnika za kulturne spomenike državnega pomena.

Glede na povedano, državne in ljubljanske sramote ne bo rešila nova **gradbena zakonodaja**, tudi ne eno samo integrirano gradbeno dovoljenje, ampak le odločitev za prenovo v prvotno stanje z namembnostjo, ki bo omogočila rekreacijo Ljubljančanom in telovadne nastope vsem našim šolam skupaj s glasbenimi prireditvami. Slišala sem, da bi bilo mogoče stadion obnoviti v sedmih do osmih mesecih za ceno okoli 6 milijonov evrov. Tako bi si povrnili zelo omajen ugled v tujini. Koliko časa bodo še lahko vplivneži povzdigovali svoje zasebne koristi nad splošne koristi? Bo končno prevladal razum in bo država pokazala več spoštovanja ter skrbi za svojo dragoceno dediščino?

Alenka Bizjak,
Ljubljana

Za razjasnitev tega pisanja naj takoj povem, da Joca Pečečnik seveda nikoli ne bo Jožef Plečnik in da velikih simpatij (tudi zaradi njegovih nekaterih preteklih izjav) do njega prav gotovo nimam. Po drugi strani pa se mi močno dozdeva, da se tudi civilna iniciativa lokalnih prebivalcev na čelu z gospo Stariha ne bori proti načrtovani izgradnji BŠP (prenovi Plečnikovega stadiona) zaradi nekega širšega javnega interesa, ampak v pretežni meri le zaradi ohranitve lastnih vrtičkov. Ob vseh visokoletečih besedah o varstvu Plečnikove zapuščine namreč še svojih lastnih Fondovih blokov, ki tudi predstavljajo pomembno stavbno dediščino, ni sposobna obnoviti.

Saga z raznimi dovoljenji in drugimi zapleti okrog izgradnje Bežigrjskega športnega parka (BŠP) se vleče že več kot deset let, Plečnikov stadion (in njegova okolica) pa nezadržno propadata. Zdi se, da v vsej tej jari kači okrog prenove stadiona država izkazuje popolno birokratsko nesposobnost in neodgovornost, »varuhi« Plečnikove dediščine pa le brezplodno in večno moraliziranje. Tudi vzrok za nasprotovanje okoljevarstvenemu dovoljenju, to naj bi bil prekomerni hrup, ki naj bi nastal ob prenovi in gradnji, je privlečen za lase. Ob taki argumentaciji ne bi bila možna nobena gradnja v urbanem okolju (je pa zanimivo, da se trenutno samo nekaj deset metrov stran gradi velika Krkina zgradba, pa hrup zaradi te gradnje očitno nikogar ne moti).

Dejstvo je, da lahko Plečnikov stadion obnovimo tako ali drugače, vedno pa bo za to potreben denar, ki ga investitor očitno ima, drugi pa ne. Vsekakor ne zagovarjam brezdušnega kapitala, a hkrati moramo vedeti, da je vsaka prenova boljša od nobene, ker le prenova lahko zaustavi propadanje arhitektove zapuščine (in to velja za vse podobne spomeniško zaščitene objekte). Torej kaj lahko naredimo, da se ta gordijski vozec končno preseka? Predlagam sledeče: diagonalno nasproti stadiona na drugi strani Dunajske ceste je neurejeno zemljišče bivše vojašnice, ki sameva že 25 let. To zemljišče je sicer v lasti države, a je tudi Plečnikov stadion spomenik državnega pomena. Kakšni so načrti države z zemljiščem, ki je popolnoma zapuščeno, sicer ne vem, a zdi se,

da jih sploh nima. Rešitev se torej ponuja sama od sebe. Naj država v zameno za Plečnikov stadion ponudi investitorju zemljišče nekdanje vojašnice, kjer lahko ta zgradi komercialni del svojega projekta,

stadion pa naj država obnovi s proračunskim denarjem. Sama obnova stadiona v prvotni Plečnikovi obliki denarno ne more biti tako velik zalogaj, da ga država ne bi zmogla. Uredi naj tudi okolico v obliki parkovne zasaditve (seveda brez vrtičkov za severno tribuno). Volk bi bil tako sit in koza cela.

Ostaja pa pomembno vprašanje, ki ga tudi taka ali drugačna prenova ne bo rešila, namreč kakšna bo namembnost obnovljenega stadiona. Ta v izvorni, pa čeprav obnovljeni Plečnikovi obliki vsekakor ne bo primeren za moderne športne prireditve. Poleg tega imamo v Ljubljani že zdaj bogato ponudbo raznih dvoran in stadionov, žal pa nimamo več klubov in tekmovalj, ki bi tja pritegnili ustrezno število gledalcev. Prenovljeni Plečnikov stadion bi bil morda še najbolj primeren za večje koncerte, ki so nekoč tu že bili, a ti bi s prekomernim hrupom nedvomno motili lokalne prebivalce in člane civilne iniciative. Kakorkoli že – večinoma bi lahko v okolici Plečnikove mojestrovine vladal mir, v katerem bi se spokojno starali člani civilne iniciative, stadion pa bi služil namenu, zaradi katerega je bil tudi zgrajen. Se pa kar ne morem znebiti vtisa, da je bilo preteklo dogajanje na njem bolj posledica spleta okoliščin kakor načrtovanih dejanj. Pravi čudež bo, če bo Plečnikov stadion v bližnji prihodnosti komu le uspelo tako ali drugače obnoviti.

dr. Tom Turk,
Spodnje Gameljne

Na občnem zboru o gradnji objektov in selekciji

Stara Loka – Člani Govedorejskega društva Škofja Loka se bodo jutri, v soboto, ob pol desetih dopoldne zbrali v gostilni Starman v Stari Loki na občnem zboru, na katerem bodo obravnavali poročila o lanskem delu in sprejeli letošnji program dela. Občni zbor bodo popestrili s predavanji Francija Pavlina o gradnji kmetijskih objektov v skladu z novo **gradbeno zakonodajo** in Igorja Stanonika o selekciji in kontroli.